

5 Algemeen besluit en samenvatting

Bij de omgevingsvergunningsaanvraag van veehouderijen (kippen en varkens) wordt veelal een geurstudie toegevoegd om de geurimpact van het bedrijf en de gevraagde uitbreiding in kaart te brengen. Op basis van deze geurstudie kan dan uitspraak gedaan worden over de aanvaardbaarheid van de aanvraag. Een dergelijke geurstudie gebeurt momenteel op basis van een modellering van geurverspreiding, waarbij gebruik gemaakt wordt van geuremissiekengetallen zoals opgenomen in een bijlage van het MER-richtlijnenboek Landbouwdieren.

Vooral in het geval van vleeskippen is het algemeen aanvoelen dat deze geurinschatting afwijkt van de realiteit. Veelal komt in geurstudies naar voor dat de geurimpact van het bedrijf aanvaardbaar is, terwijl het regelmatig voorkomt dat reeds in het openbaar onderzoek ernstige bezwaren ingediend worden door omwonenden. Het lijkt er dan ook op dat het huidig gehanteerde geuremissiekengetal, zijnde 0,33 ou_E/s.dier (gekoppeld met een debiet van 2,4 Nm³/h.dier), onvoldoende aansluit bij de realiteit. Dit emissiecijfer is overgenomen vanuit Nederland.

Om deze problematiek verder te onderzoeken, werd door de provincie West-Vlaanderen een studie uitgeschreven om de reële geurimpact van vleeskippenbedrijven op een objectieve manier in kaart te brengen, en dit door gebruik te maken van de methodiek van snuffelploegmetingen. Dit betreffen geurwaarnemingen windafwaarts van het bedrijf, waarbij de geurpluim van het te onderzoeken bedrijf in kaart gebracht wordt gedurende een aantal metingen (minimum 10).

Het uitvoeren van snuffelploegmetingen betreft een algemeen aanvaarde en Europees genormeerde methodiek om de geurimpact van een bedrijf in kaart te brengen. Er bestaat hiervoor eveneens een Vlaamse code van goede praktijk "Bepalen van de geurverspreiding door middel van snuffelploegmetingen" (Bilsen et al., 2008, momenteel wordt deze herzien). In deze code van goede praktijk staan een aantal randvoorwaarden opgelijst waaraan voldaan moet worden tijdens de metingen (o.a. welafgelijnde meteo-omstandigheden, twee gecalibreerde personen per meting, minimaal 10 metingen). Tevens maken studies die uitgevoerd worden in opdracht van de Afdeling Handhaving steeds gebruik van deze methode om de geurimpact in kaart te brengen.

Om een zo realistisch mogelijk beeld van de praktijksituatie te verkrijgen werd geopteerd om verschillende bedrijven op te nemen in de studie. Hierbij werd een keuze gemaakt om de impact te bepalen van vier bedrijven die uitgerust zijn met een traditioneel stalsysteem en vier bedrijven die voorzien zijn van het ammoniakemissiearm stalsysteem P-6.4. (d.i. warmtewisselaar met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag).

De geuremissies van een vleeskippenstal variëren in de tijd. Bij het begin van een kweekronde zijn de geuremissies eerder beperkt. Op het einde van de ronde (bij volgroeide dieren) zijn de emissies veel groter. Een ronde duurt ongeveer 6 weken (+ één week leegstand). Om deze groei- en geurcyclus zo optimaal mogelijk in beeld te brengen, werd beslist om te streven naar 14 snuffelmetingen per bedrijf, rekening houdende met de leeftijd van de dieren. Het meetprogramma werd dusdanig opgezet dat van elke weekcyclus twee metingen per bedrijf zouden gebeuren (ook van leegstand). Op deze manier wordt een grote dataset van gegevens bekomen die gebruikt kan worden om een vergelijking met de huidige geurimpactbepaling te maken.

Per meting wordt een geuremissie en debiet per dierplaats bekomen. Om deze waarden te bepalen wordt rekening gehouden met een aantal factoren:

- Meteorologische omstandigheden (windsnelheid, temperatuur, bewolgingsgraad, stabiliteitsklasse, ...);
- Aantal en leeftijd dieren;
- Overige bronkarakteristieken (temperatuur, ventilatiedebiet, verdeling over de ventilatoren, ...).

Zodoende wordt een grote dataset bekomen, en op basis van deze resultaten kan dan een globale geuremissiefactor bepaald worden. Hierbij dient evenwel aangehaald te worden dat één bedrijf sterk afwijkend was (in negatieve zin). Een plausibele uitleg voor dit resultaat was dat dit bedrijf uitgerust was

met uitsluitend lengteventilatie, terwijl de overige bedrijven een combinatie nok-/lengteventilatie had (waarbij lengteventilatie enkel als “noodventilatie” gebruikt werd, d.i. indien de ventilatievraag groter is dan de maximale nokventilatie). Bovendien is deze stal niet uitgerust met een stofbak. Om deze reden kan geopteerd worden om de resultaten van dit ene bedrijf verder niet mee op te nemen in de bepaling van het globale geuremissiecijfer voor vleeskippen.

Op basis van de uitgevoerde studie, waarbij rekening gehouden werd met het bovenstaande, werd een globaal geuremissiekengetal bekomen van 1,22 se/s.dierplaats (met een bijhorend debiet van 1,84 Nm³/h.dierplaats). Merk hierbij op dat gesproken wordt over dierplaats, omdat het huidige cijfer bepaald werd op basis van de vergunde dieraantallen. Dit is namelijk de enige theoretische bezettingsgraad die gekend is. Daarnaast wordt hier gesproken over se (snuffeleenheden) i.p.v. ou_E (olfactometrische geureenheden, gemeten in het labo) omdat in deze studie gewerkt werd met snuffelmetingen.

De uitgevoerde studie bevestigt dan ook het algemeen aanvoelen dat de huidige geurimpactbepaling op basis van het olfactometrische geuremissiecijfer niet overeenstemt met de vaststellingen tijdens de snuffelmetingen. Op basis van de studie blijkt dat het gemiddelde geuremissiecijfer (excl. bedrijf 6) 1,22 se/s.dierplaats (met 1,84 Nm³/h.dierplaats) bedraagt. Momenteel wordt in de theoretische studies gebruik gemaakt van het olfactometrische emissiecijfer 0,33 ou_E/s.dier (met 2,4 Nm³/h.dier).